

REGULAMIN ORGANIZOWANIA WYCIECZEK DLA UCZNIÓW ZESPOŁU SZKÓŁ W CZERWIONCE-LESZCZYNACH

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z dnia 1 czerwca 2018 r. poz. 1055) dyrektor szkoły/placówki opracowuje zasady regulujące organizację szkolnych wycieczek/impres, z uwzględnieniem poniższych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami).
2. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej (t. j. Dz. U z 2001 r., Nr 81, poz.889 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908 ze zmianami).
4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 ze zmianami).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 roku w sprawie warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. z 1997 r., Nr 57, poz.358).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 1997 r. Nr 12, poz. 67).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 1997 r. Nr18, poz.102).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z późn.zm
9. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz.1240).
10. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 208, poz.1241).
11. Ustawa z dnia 20 marca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz 857 z późn. zm.)
12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 roku w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 188, poz. 1582).
13. Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 60, poz. 302).

§ 1. Zasady ogólne

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.
3. Każdy nauczyciel uczestniczący w wycieczce pobiera delegację służbową.
4. Na każdy wyjazd poza Gminę wymagana jest pisemna zgoda rodziców ucznia wg załącznika.

§ 2. Rodzaje wycieczek

1. Wycieczki przedmiotowe – inicjowanie i organizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, zgodnie z programem nauczania, w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych.
2. Wycieczki turystyczno – krajoznawcze – odbywające się w terenie powszechnie uczęszczanym, niewymagające od uczestników szczególnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego.
3. Wycieczki turystyki kwalifikowanej – wymagające od uczestników szczególnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego lub posługiwania się sprzętem, takim jak: rower, kajak, narty, itp.
4. Wycieczki zagraniczne - zgodę na realizowanie wycieczki zagranicznej wyraża dyrektor po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
5. Zawiadomienie zawiera:
 - 1) nazwę kraju
 - 2) czas pobytu
 - 3) program pobytu
 - 4) imię i nazwisko kierownika wycieczki oraz opiekunów
 - 5) listę uczniów biorących udział w wycieczce wraz z określeniem ich wieku.

§ 3. Kierownik wycieczki i opiekunowie

1. Kierownikiem wycieczki musi być wychowawca oddziału lub inny nauczyciel.
2. Opiekunowie:
 - 1) funkcje opiekunów powinni pełnić nauczyciele, bądź rodzice (prawni opiekunowie) uczestników.
 - 2) w uzasadnionych wypadkach funkcję opiekuna może pełnić inna pełnoletnia osoba.
 - 3) opiekunowie powinni znać zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas wycieczek i bezwzględnie ich przestrzegać.
 - 4) opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo dzieci.

§ 4. Zadania kierownika wycieczki

1. Opracowanie, z udziałem uczestników, szczegółowego programu wycieczki.
2. Skompletowanie wszystkich niezbędnych dokumentów oraz uzyskanie zgody dyrektora szkoły lub zastępy na przeprowadzenie wycieczki.
3. Określenie planu wycieczki i zapoznanie z nim wszystkich uczestników.
4. Zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu wycieczki oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie.

5. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa wszystkich uczestników oraz zapewnienie warunków do ich spełnienia od chwili rozpoczęcia do zakończenia wycieczki.
6. Określenie zadań dla opiekunów.
7. Dopilnowanie, by wszyscy uczestnicy zaopatrzeni byli w niezbędny sprawny sprzęt i ekwipunek.
8. Zapewnienie apteczki pierwszej pomocy.
9. Organizacja transportu, wyżywienia i noclegów.
10. Dokonanie podziału zadań wśród uczestników.
11. Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na wycieczkę.
12. Dokonanie z uczestnikami oceny odbytej wycieczki oraz sporządzenie sprawozdania merytorycznego i finansowego.

§ 5. Obowiązki opiekuna

1. Współdziałanie z kierownikiem przy realizacji programu i harmonogramu wycieczki i wykonanie zleconych przez niego zadań.
2. Dopilnowanie, by wszyscy uczestnicy przestrzegali regulaminu, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
3. Nadzór nad wykonywaniem przez uczestników przydzielonych im zadań.

§ 6. Finansowanie wycieczek

1. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków Rady Rodziców lub innych źródeł.
2. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
4. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie powinni ponosić kosztów udziału w imprezie.
5. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych. O wszelkich opóźnieniach należy niezwłocznie informować dyrektora szkoły.
6. Kierownikiem lub opiekun uczniów biorących udział w wycieczce zagranicznej powinna być osoba mająca Język obcy w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki.

§ 7. Udzielenie zgody na przeprowadzenie wycieczki, wymagane dokumenty

1. Zgody na przeprowadzenie wycieczki udziela dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba.
2. Jeżeli wycieczka przedmiotowa ma odbyć się podczas planowej lekcji danego przedmiotu należy zgłosić dyrektorowi lub jego zastępcy zamiar wyjścia poza teren szkoły, a następnie odnotować fakt przeprowadzenia wycieczki w dzienniku lekcyjnym.

- 1) Planowane wycieczki wielodniowe oraz te jednodniowe, które mają odbyć się w dniach zajęć dydaktycznych należy wpisywać w terminie do 20 września danego roku szkolnego, do planu pracy wychowawcy oddziału.
- 2) Na tydzień przed planowanym rozpoczęciem wycieczki jej kierownik powinien przedstawić dyrektorowi szkoły lub zastępcy do zatwierdzenia 2 egzemplarze wypełnionej karty wycieczki, (z których jeden pozostaje w szkole, a drugi zabierany jest na wycieczkę) oraz do wglądu, następujące dokumenty:
 - 3) co najmniej 2 egzemplarze listy uczestników (jedna pozostaje w szkole),
 - 4) pisemne zgody rodziców (prawnych opiekunów) na udział dzieci w wycieczce wraz ze zobowiązaniem do zapewnienia ich bezpieczeństwa w drodze pomiędzy miejscem zbiórki lub rozwiązania wycieczki a domem.
 - 5) wstępny plan finansowy zawierający przewidywane wydatki i źródła ich pokrycia,
 - 6) plan wycieczki,
 - 7) potwierdzenie rezerwacji świadczeń, (jeżeli są).
3. Ewentualne braki w dokumentacji należy uzupełniać w terminie uzgodnionym z osobą zatwierdzającą kartę wycieczki.
4. Opóźnienie w przedstawieniu do zatwierdzenia lub brak wymaganych dokumentów mogą być przyczyną nieudzielenia zgody na przeprowadzenie imprezy.
5. Po zakończeniu wycieczki jej kierownik składa rodzicom i innym osobom lub instytucjom finansującym imprezę szczegółowe sprawozdanie finansowe.
6. Wszystkie pisma wysyłane w sprawie wycieczki powinny być podpisane przez wychowawcę klasy lub kierownika wycieczki i zatwierdzona przez dyrektora szkoły.
7. Kierownik wycieczki powinien zadbać o to, by na przesyłanych do szkoły rachunkach była wymieniona nazwa grupy, klasy lub nazwisko kierownika wycieczki, której świadczenie dotyczy.

§ 8. Zasady bezpieczeństwa

1. Zalecane normy bezpieczeństwa:
 - 1) Wycieczka autokarowa:
 - a) liczebność grupy - 1 opiekun na 15 uczniów (nie licząc kierowcy i pilota/przewodnika); i dostosowana do możliwości technicznych autokaru/liczby miejsc;
 - b) miejsca przy drzwiach zajmują osoby dorosłe (opiekunowie);
 - c) przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą znajdować się tam dodatkowe miejsca do siedzenia;
 - d) autokar musi być oznakowany – tablica „przewóz dzieci”;
 - e) kierowca powinien posiadać świadectwo kwalifikacyjne kierowcy zawodowego oraz potwierdzenie sprawności technicznej autokaru - ważny przez 6 miesięcy;
 - f) maksymalny czas jazdy jednego kierowcy bez przerwy - 4 godziny 30 minut, czas przerwy w jeździe – zalecane 45 minut;
 - g) postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach;
 - h) po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczebny dzieci;
 - i) obowiązkiem opiekunów jest dopilnowanie dzieci w czasie jazdy (uczniowie nie mogą chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu, wyrzucać śmieci przez okno, itd.);
 - 2) Wycieczka piesza:
 - a) liczebność grupy - na 30 uczniów powinno przypadać 2 opiekunów,

- b) w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu,
- c) uczestnicy powinni posiadać ubiór (szczególnie buty) odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych;
- d) w mieście należy poruszać się po chodnikach, a poza miastem - lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom;
- e) w lesie należy poruszać się po znakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych - wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach;
- f) opiekun powinien posiadać mapę (wskazana jest znajomość terenu);
- g) przed wyruszeniem sprzed szkoły uczestnicy powinni być poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie;
- h) poza obszarem niezabudowanym po zmroku uczestnicy wycieczki powinni posiadać elementy odblaskowe

3) Wycieczka w góry:

- a) wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników - dla młodzieży w wieku 13-14 lat nie powinna przekraczać 12-13 km, tj. 4-5 godz. marszu wraz z odpoczynkami. Dla młodzieży starszej długość trasy może ulec wydłużeniu;
- b) na wędrowkę należy wyruszać wcześniej rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu;
- c) liczebność grupy - 1 opiekun na 10 uczestników;
- d) uczestnicy powinni posiadać odpowiedni ubiór - buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości). Ekwipunek należy zabrać w plecaku;
- e) wszyscy uczestnicy wycieczki powinni poruszać się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych, w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;
- f) kolumnę otwiera i zamyka osoba dorosła;
- g) na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę prowadzi wyłącznie przewodnik górski lub przewodnik turystyki górskiej;
- h) na terenie parków narodowych wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy górscy;

4) Wycieczka rowerowa:

- a) liczebność - 2 opiekunów na grupę 10-13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób);
- b) w przypadku kilku grup odstępy między nimi powinny wynosić co najmniej 200 metrów;
- c) wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową;
- d) prowadzący wycieczkę powinien jechać na początku, za nim najslabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun na końcu grupy;
- e) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
- f) odstępy pomiędzy jadącymi do 5 m;
- g) uczestnicy wycieczki powinni jechać jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
- h) opiekun wycieczki winien posiadać apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę;
- i) uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę;
- j) z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu.

5) Wycieczka turystyki kwalifikowanej:

a) Przepisy prawne nie definiują pojęcia „turystyka kwalifikowana”.

W dostępnej literaturze turystyka kwalifikowana określana jest jako najwyższa forma specjalizacji turystycznej. Uprawianie jej wymaga specjalnego przygotowania psychofizycznego, zahartowania na trudy, umiejętności zachowania się w środowisku naturalnym i w obiektach turystycznych, a w niektórych przypadkach potwierdzonej przez właściwe organizacje umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym. W związku z tym, organizując wycieczkę turystyki kwalifikowanej, dla bezpieczeństwa jej uczestników, należy zapewnić 1 opiekuna na grupę 10 uczniów. W szczególnych okolicznościach konieczne jest zwiększenie liczby opiekunów przy uwzględnieniu m.in. ukształtowania terenu, wieku i aktualnego stanu zdrowia uczestników, predyspozycji psychofizycznych oraz aktualnych i przewidywanych warunków atmosferycznych.

6) Zajęcia na pływalni

a) W zajęciach prowadzonych w zorganizowanych grupach na jedną osobę prowadzącą zajęcia nie może przypadać więcej niż 15 uczestników.

7) Obozy sportowe

a) Liczebność grupy na obozach sportowych nie powinna przekraczać 20 uczestników na jednego wychowawcę (trenera).

8) Wyjazdy na narty

a) Liczebność grupy na jednego nauczyciela (instruktora) 7 – 10 uczestników.

§ 9 Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce oddziałowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z oddziałem wskazanym przez dyrektora.
2. Listę tych uczniów, wraz z rubrykami umożliwiającymi odnotowanie frekwencji, wychowawca zostawia do wglądu w pokoju nauczycielskim.
3. Kierownik wycieczki powinien zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
4. Sprawy nieuregulowane niniejszymi zasadami rozstrzyga się na podstawie Statutu szkoły oraz innych przepisów wyższego rzędu.
5. Zachowanie człowieka w miejscach publicznych daje świadectwo o jego kulturze, może mieć również wpływ na bezpieczeństwo wielu osób. Dlatego każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest:
 - 1) zachowywać się w sposób i kulturalny,
 - 2) stosować się do poleceń, zakazów i nakazów wydawanych przez opiekunów lub przewodników,
 - 3) nie oddalać się od grupy bez wyraźnego zezwolenia opiekuna,
 - 4) przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w innych miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo,
 - 5) kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób,
 - 6) traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne,
 - 7) nie śmiecić, nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt,
 - 8) w miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem. Szczególnie przestrzegać godzin ciszy nocnej.

OŚWIADCZENIE RODZICÓW/OPIEKUNÓW

1. Wyrażam zgodę na udział mojego syna/córki/podopiecznego
.....
w wycieczce szkolnej, imprezie oddziałowej , imprezie szkolnej (niepotrzebne skreślić), która odbędzie się w dniach/dniu w/do
organizowanej przez Zespół Szkół w Czerwionce-Leszczynach.
 2. Zobowiązuję się do zapewnienia jemu/jej bezpieczeństwa w drodze pomiędzy miejscem rozpoczęcia oraz rozwiązania wycieczki/imprezy a domem.
 3. Oświadczam, że moje dziecko nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do udziału w tej wycieczce/imprezie.
 4. Wyrażam zgodę na pokrycie ewentualnych szkód wyrządzonych przez moje dziecko/podopiecznego w trakcie trwania wycieczki/imprezy.
 5. Zostałem zapoznany z regulaminem i harmonogramem wycieczki.
 6. Zobowiązuję się do natychmiastowego odebrania z wycieczki mojego dziecka/podopiecznego w przypadku znalezienia bądź zażywania niedozwolonych substancji (narkotyki, alkohol, papierosy) oraz gdy zachowanie dziecka zagraża zdrowiu lub życiu jego bądź innych uczestników wycieczki.
-
miejscowość i data
-
podpis rodzica/opiekuna prawnego

OŚWIADCZENIE RODZICÓW/OPIEKUNÓW

1. Wyrażam zgodę na udział mojego syna/córki/podopiecznego
.....
w wycieczce szkolnej, imprezie oddziałowej , imprezie szkolnej (niepotrzebne skreślić), która odbędzie się w dniach/dniu w/do
organizowanej przez Zespół Szkół w Czerwionce-Leszczynach.
 2. Zobowiązuję się do zapewnienia jemu/jej bezpieczeństwa w drodze pomiędzy miejscem rozpoczęcia oraz rozwiązania wycieczki/imprezy a domem.
 3. Oświadczam, że moje dziecko nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do udziału w tej wycieczce/imprezie.
 4. Wyrażam zgodę na pokrycie ewentualnych szkód wyrządzonych przez moje dziecko/podopiecznego w trakcie trwania wycieczki/imprezy.
 5. Zostałem zapoznany z regulaminem i harmonogramem wycieczki.
 6. Zobowiązuję się do natychmiastowego odebrania z wycieczki mojego dziecka/podopiecznego w przypadku znalezienia bądź zażywania niedozwolonych substancji (narkotyki, alkohol, papierosy) oraz gdy zachowanie dziecka zagraża zdrowiu lub życiu jego bądź innych uczestników wycieczki.
-
miejscowość i data
-
podpis rodzica/opiekuna prawnego

KARTA WYCIECZKI

Nazwa i adres przedszkola/szkoły/placówki:

.....

Cel wycieczki:

.....

.....

Nazwa kraju¹⁾/miasto/trasa wycieczki:

.....

.....

.....

Termin:

Numer telefonu kierownika wycieczki:

Liczba uczniów:, w tym uczniów niepełnosprawnych:

Klasa:

Liczba opiekunów wycieczki:

Środek transportu:

PROGRAM WYCIECZKI

Data, godzina wyjazdu oraz powrotu	Długość trasy (w kilometrach)	Miejscowość docelowa i trasa powrotna	Szczegółowy program wycieczki od wyjazdu do powrotu	Adres miejsca noclegowego i żywieniowego oraz przystanki i miejsca żywienia

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa w czasie wycieczki.

Kierownik wycieczki

.....

(imię i nazwisko oraz podpis)

Opiekunowie wycieczki

1.

2.

3.

4.

5.

6.

(imiona i nazwiska oraz podpisy)

ZATWIERDZAM

(data i podpis dyrektora przedszkola/szkoły/placówki)

REGULAMIN WYCIECZKI

DoDn.

Uczestnik wycieczki zobowiązany jest do:

1. Złożenia w odpowiednim terminie pisemnego oświadczenia rodziców.
2. Ubrania się w odzież stosowną do warunków i miejsca wyjazdu.
3. Punktualnego przyścia na miejsce zbiórki.
4. Przestrzegania zasad bezpieczeństwa ustalonych i omówionych przez kierownika wycieczki.
5. Zachowania się w kulturalny sposób.
6. Stosowania się do wszystkich poleceń kierownika wycieczki lub opiekuna.
7. Informowania kierownika wycieczki o ewentualnych dolegliwościach i o wszystkich problemach mających wpływ na bezpieczeństwo wycieczki.
8. Pozostawienia w porządku wszystkich miejsc przebywania.
9. Przestrzegania regulaminu.

W czasie wycieczki zabronione jest:

1. Oddalanie się od grupy bez zgody kierownika wycieczki lub opiekuna.
2. Narażania na niebezpieczeństwo siebie i innych.
3. Palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków.

Lista uczestników wycieczki

do... ..dn.

Lp	Nazwisko	Imię	Oddział	Adres zamieszania	Imiona rodziców	Numer telefonu rodzica	Numer telefonu uczestnika
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							
18.							

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

